

# DÉLMAGYARORSZÁG

A ház sürgősen letárgyalja a dolgozók bíróságának törvényjavaslatát

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLMAGYARORSZÁGI NAPILAPJA

IV. évf. 241. sz. ÁRA 40 FILLER Szeged, 1947. okt. 23. Csütörtök

Gyújtogatás vagy öngyulladás?

## Kedd éjszaka leégett a Farkas-malom

A csendes októberi éjszakában kísértetiesen bug fel a tűzoltóköcsi szirénája, teljes gőzzel robbog Alsóváros felé. Szinte az egész környéket bevilágítja az a hatalmas tűz, amely rövid idő alatt végzett a Petőfi Sándor-sugarúti Farkas-malommal és számos paprikatermelő egész évi munkájával.

A hatalmas tűz pillanatok alatt lángborította az épületet. Mire a tűzoltók kiérkeztek, csak a tűz tovaerjedését tudták megállítani. A létra pillanatok alatt a magasba szökkent, vízhatlan ruha és gumicsizma nélkül, életük kockáztatásával birkóztak a hatalmas lángnyelvekkel derék tűzoltóink. Volt, aki három órán át a recsegő-ropogó épület második emeleti ablakában állt, gerendák zuhantak mellette a mélybe, mint hópihékk hullottak a szikrák, a tűzoltó pedig állandóan vizet kért. A malom kulja pedig egy óra alatt kimerült. A jobboldali paprikatorló teremben izzásig hevültek a gépek, az úgynevezett »erőskő« és lángra lobbant, a tűzoltók alakjai kísértetiesen bukkantak fel a lángok közt, hordták ki a megmenekült paprikát, amíg be nem omlott a tető és maga alá temette a Farkas testvérek és sok kisterelő hosszú évi munkájának a gyümölcsét.

Kárpáterek már fél kilenckor füstszagot éreztek — mondja egy jólinformált szomszéd. — Zörögött is Farkaséknál, de senki se nyitott ajtót. Látták, hogy a villany égett, gondolták, ha baj van, Farkasék is intézkednek.

Az egyik testvérem az irodában tartózkodott — meséli Farkas Lajos — s mikor kinézett, csak lángtengert látott. Negyed tizenkettőkor még járőrment el a házunk előtt és semmit se észlelt. Ebből következtetjük, hogy gyújtogatás történt.

A paprika nem ég lánggal — szólal meg egy kisírtszemű asszony. Csak gyújtogatás lehetett, mi lesz velünk, mi lesz a családommal? — siránkozik. — Jón az árverés, se pénz, se paprika. Egész évi munkám ittégett.

Kisírtszemű asszonyok, komor-nézésű férfiak gyülekeznek a latyakos, sáros udvaron. Mindenki a paprikáját keresi és keserűen beszélnek a beváltóról.

Egy hónapja itt a paprikánk, de a beváltó várt az átvétellel, még sose fordult elő, hogy ilyenkor, október végén ennyi paprika legyen itt felhalmozva.

A tűzoltók minden törekvése arra irányult, hogy a csemegepaprikamalmot, gépházat, irodát, melléképületeket megmentésük, ami a motorosfecskendők 6 sugarának segítségével egyórai kemény küzdelem után sikerült. Minthogy a malom vízkészlete kevésnek bizonyult, a tűzoltóság vezetője már előre kirendelte a tűzoltóság autólajtaját és lófogatulajtaját. A tűz elpusztította az erős paprikamalmot és a felette lévő emeleteteken raktározott árpa, kukorica és paprikát.

Az udvaron hol itt, hol ott kupacokba hordják a zsákoltpaprikát. Vörös lé folyik a zsákokból, az a paprika már hiába

vár exportra. Az asszonyok mégis rávetik magukat minden zsákra, hisz utrakész állapotban nével ellátva várják a szállítást. A zsákokon elázott cédulák lógnak, egymás kezéből tépik ki, hátha a sajátjukat fedezik fel benne.

Nem élem túl — tépi a haját egy fiatalasszony —, egész évi megélhetésem pusztult el. Körülveszik, vigasztalják, hisz közös a sorsuk valamennyiőjüknek. Újabb zsákok kerülnek az

udvarra, köztük a fiatalasszonyé is. Mostmár ő vigasztalja a többieket.

Nyolc tűzoltó megfeszített munkájával reggelre megszünt a tűzveszély. A romok még füstölögnek, félelmetesen mered égnék egy-egy tűzfal, a hiányzó ablaküvegek helyén mint az olvadó viasz, lógnak alá a vasrácsok. Irtozatos a pusztítás.

Fojtó paprikaszag terjeng a levegőben, pernye, hamu az egész környék. Füstbe ment egy éj-

szak. Röske-Szentmihálytelek paprikatermése. Ami a legtragikusabb az egészben, a malom kára nem térül meg. Közel három vagon paprika — közte az orosz exportpaprika —, két vagon kukorica és 5 mázsa árpa esett a láng martalékául kedd éjszaká.

Röske-Szentmihálytelek kára azonban nem maradhat térítetlenül. Mikor megkérdeztük, miért nem volt a malom bizto-

sítva, Farkas Lajos azzal indokolta, hogy 1944-ben is tűz pusztította el a malmot s bár akkor be volt biztosítva, a társaság nem fizetett, tehát a biztosítási díj kidobott pénznek számít. Mindazonban nem mentheti Farkasék a felelősség alól. Ahol mások értékeit halmozzák fel, vétkes gondatlanság a biztosítás elmulasztása s Farkasék indoklása csupán önvigasznak számít.

A kár értesülésünk szerint közel félmillió forint s ennek javarésze a paprikakikészítőket érinti.

De vannak itt más károsultak is. Mi lesz azokkal a munkásokkal, akik kenyér nélkül maradnak? Miből épül fel a leégett malom s mi lesz addig az újabb munkanélküliekkel?

Minthogy a tüzet minden valószínűség szerint gyújtogatás okozta, a rendőrség a legszűkebbkörű nyomozást rendelte el a tűz keletkezésének a tisztázására.

### A francia választások következménye

## A francia reakció tömörülése közelebb hozza egymáshoz a munkáspártok tömegeit

A franciaországi választásokon, legújabb értesülés szerint, hétmillió szavazatból 31 százalékos kaptak a kommunisták és 33 százalékos De Gaulle hívei.

A De Gaulle-féle népi tömörülés tehát nem kapta meg azt a 40 százalékos, amelyet hirdetett. Csupán két százalékkal kaptak többet, mint a kommunisták. A jelen pillanatban még nagyon nehéz tiszta képet alkotni a vasárnapi választások várható belpolitikai következményeiről. Két rendkívüli tényező befolyásolhatja a helyzetet. Az egyik tényező a második forduló eredményeinek alakulása, a másik pedig a polgármesterválasztások lefolyása azokban a községekben, ahol a demokratikus pártok többsége együttesen megakadályozhatja a De Gaulle-féle nyílt reakció uralomra kerülését. Számos községben léptek már föl egységesen a demokratikus pártok.

A Párizs körüli községek egész sorában meggyőzés jött létre a kommunisták és szocialisták között. Csaknem száz francia városban és községben az a helyzet, hogy a munkáspártok egysége számára biztos a győzelem.

A vasárnapi második forduló és a pótválasztások eredménye tehát nagymértékben a francia szocialista párt magatartásától függ. Mindenesetre bizonyosra vehető, hogy a pótszavazások is számos kellemetlen meglepetést hoznak a reakciónak.

Leon Jouaux, a francia szakszervezetek főtitkára, nyilatkozatában kijelentette, hogy szükségösnek és megvalósíthatónak

### Vagyondézsma és vagyonelkobzás Csehszlovákiában

A csehszlovák minisztertanács jóváhagyta a pénzügyminiszter által kidolgozott törvénytervezetet, amelynek értelmében a mezőgazdasági segítelyek fedezésére 2—20 százalékos rendkívüli vagyondézsma vetnek ki az egymillió koronát meghaladó vagyonokra, továbbá 20 százalékkal felemelik az évi 240.000 koronát meghaladó jövedelmek utáni adót. A felekezeskedelem és a spekuláció révén szerzett vagyonokat pedig teljesen elkobozzák

tartja a szocialisták és kommunisták koalícióját De Gaulle ellen. A kommunista párt szekciói Szajnamegyében mindenütt

### Lemondott a francia kormány

A francia miniszterek a szerda délután tartott minisztertanácsban benyújtották lemondásukat Ramadiernek. A kormány több tagjának a minisztertanácsban tett kijelentése szerint, a miniszterek lemondása lehetővé teszi Ramadier számára, hogy kisebbségi új kormányt alakítson.

Vincent Oriol francia köztársasági elnök vezetésével még szerdán este megkezdődtek a

egységfelhívást intéztek a szocialista szekciókhoz a jövő vasárnapi kampány sikere érdekében.

kormányalakítási tárgyalások. Az új kormány valószínűleg 10 miniszterből és néhány államtitkárból áll.

A kormány lemondását meglepetés követte, mert akkor következett be, amikor a jövő hétfőre rendkívüli ülésre hívták össze a nemzetgyűlést. Nem látszik kétségesnek az a tény, hogy ha a nemzet kormány nélkül áll, ez megkönnyíti Bidault visszatartását, ha úgy kívánják.

### Szovjetunió és Lengyelország nem vesz részt az UNO balkáni bizottságában

Az Egyesült Nemzetek közgyűlése kedden este folytatta a balkáni vizsgálóbizottság felállítására vonatkozó javaslat vitáját. Az ülés megkezdésén a Szovjetunió és Lengyelország külön javaslatokat terjesztett a közgyűlés elé. Ezek azt célozzák, hogy Görögországból vonják ki maradéktalanul az idegen katonaságot s a

külföldi katonai missziókat.

A közgyűlésen — a közismert szavazógép segítségével — elvetették a szovjet és lengyel javaslatokat. A Szovjetunió és Lengyelország kiküldöttei kijelentették, hogy nem vesznek részt a Balkán-bizottságban és annak működését bojkottálják.

### Ezer kereskedőtől megvonják az iparengedélyt

A Kereskedelemügyi minisztériumban kedvezően haladnak az iparrevízióra vonatkozó munkálatok. 120.000 kereskedő iparigazolványának felülvizsgálatát kérte. A 120.000 kérelem ügyében a kamarák eddig mintegy 55.000 kérelmet továbbítottak a minisz-

tériumba. Véglegesen 29.000 kérelmet intéztek el. Ezek közül 23.000 esetben kedvező döntést hoztak és 5000 olyan határozatot, amely szerint a kereskedő eddigi tevékenységét korlátozzák, míg 1000 folyamodótól megvon-

### Kettős árrendszer a kenyérvásárlásra

Változatlan marad a kenyérgabona ára

A kenyérvásárlás terén a kettős árrendszer elöreláthatóan úgy fogják bevezetni, hogy magán a jegyre kiadott kenyeret mindenki a régi áron vásárolhatja meg, csupán a kenyérjegy kerül majd többre. A dolgozók viszont kenyérjegyüket továbbra is fillérekért kapják, de a tehetősebbek nagyobb összegért, előreláthatóan tíz forintért kapják a kenyérjegyet.

Egyes lapokban téves hír jelent meg arról, hogy a kenyérgabona árát a közellátásügyi miniszter megváltoztatta. Illetékes helyen megállapítják, hogy a kenyérgabona ára nem változott. A hivatalos lapban megjelent rendelet nem a kenyérgabona-árakat változtatta meg, csupán egyes esetekben a MOSZK-nál az utalványokért fizetendő díjak nagyságát.

### Amerika erősíti hadseregét

Eisenhower tábornagy, az amerikai vezérkar főnöke, Washingtonban az általanos és kötelező kiképzés bevezetését követelte. Ez az egyetlen módja a háború kiküszöbölésének — mondotta Eisenhower — s Amerika csak így tehet eleget vállalt nemzetközi kötelezettségeinek. Mindaddig, amíg a többi ország hadseregét tart, Amerikának erős hadsereggel kell rendelkeznie.

### Ma a kasztják lel Donáthot

Donáth György előtt szerdán délelőtt hirdette ki Jankó Péter dr., a népbírósg helyettes elnöke a köztársaság elnökének október 8-án kelt döntését, amelyben szabad foyást enged Donáth Györggyel szemben az igazságszolgáltatásnak. Közölte egyben az elnök, hogy az ítéletet csütörtökön reggel 8 órakor a gyűjtőfogház udvarán hajtják végre.

### Megnyílt a budapesti bolgár kiállítás

Dinnyés Lajos miniszterelnök szerdán délelőtt a Károlyi-palotában ünnepélyesen megnyitotta a budapesti bolgár könyv-, fénykép- és grafikai kiállítást.

Ez a kiállítás — mondotta — meggyőző bizonyítéka a bolgár kultúra magasrendűségének és kifejezi azt a megbecsült helyet, amelyet Bulgária a dunai népek szellemi életében elfoglal. Valóban őszinte csodálatot érdemelnek azok az eredmények, amelyeket Bulgária a legutóbbi 70 esztendő alatt haladásban és a kultúra terén elért. Nagy, konkrét haszna ennek a kiállításnak, hogy megindítja a szellemi vérkeringést a két ország között.

A miniszterelnök megnyitása után Kazaszov bolgár tájékoztatásügyi miniszter mondott beszédet. Hangzottatta, hogy a most megnyíló kiállításnak az a célja, hogy megmutassa a bolgár grafika, könyvirodalom és fényképezés fejlődését. Ezekben kifejezésre jutnak azok az alapvonások, amelyek a bolgár nép fejlődésében érvényesültek. Ezek az alapulajdonságok: munka, szabadság, nemzeti függetlenség és szociális igazság, béke és barátság minden demokratikus nép iránt.